



## Monumentnummer\*: 521595

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
[www.cultureelerfgoed.nl](http://www.cultureelerfgoed.nl)

T 033 421 74 56  
E [info@cultureelerfgoed.nl](mailto:info@cultureelerfgoed.nl)

Status rijksmonument  
Inschrijving register\* 14 mei 2001  
Kadaster deel/nr 82795/175

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Sittard		Sittard-Geleen		Limburg			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Agricolastraat	144			6131 JX	Sittard		
Agricolastraat	146			6131 JX	Sittard		
Agricolastraat	148			6131 JX	Sittard		
Agricolastraat	150			6131 JX	Sittard		
Agricolastraat	152			6131 JX	Sittard		
Agricolastraat	154			6131 JX	Sittard		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Sittard	C			3449
Sittard	C			3400
Sittard	C			3450
Sittard	C			3397
Sittard	C			3399
Sittard	C			3398

### Omschrijving\*\*

#### Inleiding

Zes HERENHUIZEN onder één kap, 1924, gebouwd voor de huisvesting van de middenstand, als onderdeel van het villaparkje rondom het Julianaplein. Gebouwd in een traditionele, door het Expressionisme beïnvloede stijl naar een ontwerp van architect N. Ramakers te Sittard, in opdracht van de vereniging Woningzorg. De herenhuisen van deze vereniging zijn, in vergelijking met de voor rekening van

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



architect Ramakers gebouwde panden aan de Emmastraat, Jubileumstraat, Schuttestraat en het Jubileumplein, relatief sober van uitvoering.

UITGESLOTEN van bescherming zijn de rolluiken aan de achtergevel van Agricolastraat 146 en 150; de voorgevelzonwering van Agricolastraat 146 en 150; de bijgebouwde garage, de aangebouwde veranda en de voorgevelzonwering van Agricolastraat 154.

#### Omschrijving

Een in het zuidelijke deel van het complex Julianaplein e.o. gesitueerde blok met zes herenhuizen onder één kap van het gecombineerde type ABBBBA. Elk pand heeft twee BOUWLAGEN alsmede een gedeeltelijke souterrainverdieping. De hoekpanden van het type A hebben een in hoofdvorm rechthoekige PLATTEGROND, die aan de vrije gevelzijden is voorzien van een uitbouw van één laag. De tussenpanden van het type B hebben een in hoofdvorm rechthoekige plattegrond, met tweegewijs een gezamenlijke uitbouw aan de achtergevel.

Het geheel wordt gedekt door een SCHILDDAK, waarvan de noklijn evenwijdig aan het Julianaplein loopt. Aanzienlijke overstekken annex luifelgoten. Van de zes oorspronkelijke nokschoorstenen resteren er nog vier.

De oorspronkelijk per twee panden gecombineerde smalle dakkapellen met overstek op het voor- en achterdakvlak zijn nog aanwezig. De horizontale vensterindeling van de dakkapelvensters op het voordakvlak is bij Agricolastraat 148, 150, 152 en 154 verloren gegaan; op het achterdakvlak hebben Agricolastraat 154, 150 en 148 een dakkapel met verticaal ingedeeld vensterkozijn. De horizontale indeling van de dakkapelvensters is bij Agricolastraat 144 en 146 bewaard gebleven. De dakkapel van Agricolastraat 150 heeft geen horizontale indeling meer.

De oorspronkelijke rode Tuile du Nord-pannen zijn vervangen door grijze of rode Hollandse betonpannen.

De herenhuizen hebben een gewapend betonnen fundering en zijn opgetrokken in rode en gele baksteen, gemetseld in halfsteens verband. Een rode bakstenen plint met rollaag. De in gele baksteen opgetrokken eerste bouwlaag met geprofileerde rollaag loopt door tot onder de vensters van de tweede bouwlaag. Deze tweede laag is enigszins ingesnoerd ten opzichte van de eerste laag en wordt gekenmerkt door verdiept gelegen horizontale lijsten en kleine pilasters aan weerszijden van de vensters. De gevel wordt onder de luifelgoot beëindigd door een betonnen band. Doorlopende betonlatei boven de erkers.

De VOORGEVEL is symmetrisch ingedeeld. De herenhuizen hebben paarsgewijs een tot aan de vensters van de tweede laag risalerend geveldeel, dat boven de erkerlatei smaller wordt en aan weerszijden over de gehele hoogte trapsgewijs is uitgemetseld. In dit risaliet zijn onder een doorlopende latei de erkers geplaatst. Deze erkers hebben rechthoekige, oorspronkelijk houten vensterkozijnen, aan weerszijden voorzien van onder een schuine hoek geplaatste zijlichten. De oorspronkelijke horizontale roedeverdeling van deze zijlichten is bij geen van de panden meer aanwezig. Boven het risaliet heeft elk van de panden twee rechthoekige, oorspronkelijk houten, verticaal ingedeelde vensters. Agricolastraat 144 en 154 hebben in de voorgevel een klein rechthoekig trappenhuisvenster.

De tweegewijs toegepaste risalerende voorgeveldelen worden afgewisseld door de bij de tussenpanden van het type B behorende gecombineerde portieken. Deze portieken hebben, onder een doorlopende betonlatei, twee verdiept geplaatste rechthoekige, grotendeels niet-authentieke voordeuren. De portiekbordessen hebben oorspronkelijk een rood-witte betegeling. In de traprede voor het bordes zijn de roosters van de souterrainopeningen geplaatst. In de tweede laag boven dit portiek, hoog onder het dakoverstek,

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



heeft elk tussenpand een van oorsprong houten, rechthoekig verticaal ingedeeld venster. De ZIJGEVELS van de hoekpanden van het type A zijn herkenbaar aan een uitbouw van één laag onder plat met balkon. Deze uitbouwen hebben een oorspronkelijk aan de voor- en achterzijde opengewerkt portiek, waarbij een hoekkolom de betonplaat van het balkon ondersteunt. In deze portieken waren, in de zijgevel van het hoofdvolume, oorspronkelijk de rechthoekige houten paneelvoordeur en de rechthoekige houten keukendeur met horizontale indeling van het glaspaneel geplaatst. Naast de voordeuren een rechthoekig houten toiletvenstertje. De uitbouwen zijn onder de betonplaat van het balkon voorzien van horizontale profiellijsten, die tot in het metselwerk van de portiekkolommen worden voortgezet. Centraal in dit geveldeel een reeks van drie smalle houten vensters, oorspronkelijk met horizontale roedeverdeling. De balkonbalustraden hebben getrapd verticaal metselwerk op de hoeken. Hoog onder het dakoverstek is in de zijgevel van de tweede laag een rechthoekig houten drieruits trappenhuisvenster geplaatst, aan elke zijde geflankeerd door een rechthoekige, van oorsprong dubbele houten balkondeur. Het portiek van Agricolastraat 144 is aan de voorzijde gedicht door een ongeleed vensterkozijn. De rechthoekige houten voordeur is vervangen. Uit de drie smalle horizontale vensters is de horizontale roedeverdeling verdwenen. Aan de achterzijde is het portiek aan de buitenzijde gedicht door een vensterkozijn met kleine roedeverdeling, in de portiekopening is een rechthoekige houten keukendeur met glaspaneel geplaatst.

Het portiek van Agricolastraat 154 is ingrijpend gewijzigd. Onder de betonvloer annex latei is de eerste bouwlaag grotendeels vernieuwd in rode baksteen en enigszins verlengd ten opzichte van het oude bouwvolume. In de nieuwe zijgevel zijn twee rechthoekige, ongelede houten vensters geplaatst. De oorspronkelijke portiekopening aan de buitenzijde gedicht door een rechthoekig vensterkozijn. De rechthoekige houten deur is vernieuwd. In de tweede laag zijn het drievoudige trappenhuisvenster en de twee balkondeuren, met een gewijzigde indeling, bewaard gebleven.

De ACHTERGEVELS van de vier tussenpanden van het TYPE B hebben van origine een paarsgewijs gecombineerde keukenuitbouw met balkon, waarvan de balustrade doorloopt tot onder de vensters van de tweede laag. In de eerste bouwlaag is dit uitgebouwde geveldeel per pand voorzien van een rechthoekig houten keukenvenster, oorspronkelijk verticaal ingedeeld, met een drievoudige horizontale indeling van de glaspanelen. Onder dit venster een rode strek. In het afgeschuinde gevelvlak van de keukenuitbouw een rechthoekige keukendeur, oorspronkelijk uitgevoerd in hout en voorzien van een vijfvoudige horizontale indeling van het glaspaneel. Aan weerszijden van deze keukenuitbouwen een uit vier panelen bestaande tuindeur, waarin de zijpanelen oorspronkelijk een vijfvoudige horizontale indeling hebben. Boven de eerste laag, steunend op de erfafscheidingen en een kolom, een terrasoverkapping. De erfafscheidingen en draagkolommen zijn opgetrokken in rode en gele baksteen en voorzien van horizontale profiellijsten.

In de tweede laag een aan weerszijden trapsgewijs uitgemetselde balkonbalustrade. De gecombineerde balkons zijn voorzien van een bakstenen scheidingswand en toegankelijk via rechthoekige houten balkondeuren. Daarnaast een reeks van vier gekoppelde rechthoekige houten vensters.

De achtergevels van Agricolastraat 146 en 148 zijn in de eerste laag wit gesausd en verkeren, met uitzondering van de indeling en/of roedeverdeling in het keukenvenster en de tuindeuren, in vrijwel authentieke staat. De achtergevel van Agricolastraat 150 is in de eerste laag wit gesausd. De tuindeuren zijn vervangen door een schuifpui, in de keukenvenster en -deur zijn de indelingen en roedeverdelingen niet meer aanwezig. De achtergevel van Agricolastraat 152 is in de eerste laag wit gesausd, de indeling cq. roedeverdeling in het keukenvenster en de tuindeuren is verdwenen. De hoekpanden van het TYPE A hebben in de eerste laag van de achtergevel een van origine rechthoekig houten keukenvenster onder een betonlatei, met verticale indeling en drievoudige horizontale indeling van de glaspanelen. Onder dit venster, in aansluiting op de rode bakstenen plint, een rode bakstenen strek. Naast dit venster een aanzienlijke, rechthoekige houten tuindeur van vier panelen, waarvan de zijpanelen waren voorzien van een vijfvoudige

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



horizontale indeling. Boven deze tuindeur een houten overkapping, rustend op de scheidingsmuur en een baksteen kolom, beiden met horizontale profielranden. In de tweede laag, hoog onder het dakoverstek, een aaneengesloten reeks van vier rechthoekige houten vensters.

De achtergevel van Agricolastraat 144 is, met uitzondering van de indeling van het keukenvenster en de roedeverdeling in de tuindeuren, gaaf bewaard gebleven. In de achtergevel van Agricolastraat 154 worden de tuindeuren aan het oog onttrokken door de aangebouwde veranda. Op de plaats van het oorspronkelijke keukenvenster is een rechthoekige houten deur met glaspaneel en zijlicht geplaatst. Daarboven, in de tweede laag en naast de oorspronkelijke viervoudige vensterreeks, een rechthoekig ongeleed houten venster.

De voortuinen worden omgeven door de oorspronkelijke bakstenen erfscheiding met smeedijzeren profiellijst.

De INTERIEURindeling van deze panden is in verschillende mate, maar beperkt gewijzigd. Er zijn geen schuifdeuren meer aanwezig tussen de kamers-en-suite bij Agricolastraat 144, 146 en 148, maar deze panden zijn voor het overige vrijwel in tact; er zijn wel nog schuifdeuren aanwezig bij Agricolastraat 148 en 152, maar bij beide panden is een deuropening tussen gang en woonkamer gedicht; de indeling van 154 is ten dele gewijzigd vanwege een interne verbouwing in het keukengedeelte.

#### Waardering

De herenhuizen van het complex rondom het Julianaplein zijn van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-maatschappelijke en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl en de funderingstechniek. De panden zijn van groot belang voor het oeuvre van architect N. Ramakers, beschikken over aanzienlijke esthetische kwaliteiten en zijn van belang vanwege de expressieve ornamentiek. Beide herenhuizen vormen een essentieel onderdeel van het complex rondom het Julianaplein, zijn vanwege de situering ten zeerste verbonden met de uitbreiding en ontwikkeling van Sittard, zijn van betekenis voor het aanzien van de stad en beschikken over een historisch-ruimtelijke relatie met de parkachtige omgeving en de bodemgesteldheid ter plaatse. De panden beschikken over een redelijke mate van architectonische gaafheid en zijn van belang in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de bebouwde omgeving. Bovendien beschikken beide herenhuizen in bovenregionaal perspectief over een redelijke architectuurhistorische en een hoge typologische en functionele zeldzaamheidswaarde.

De herenhuizen vertegenwoordigen een algemeen belang vanwege het geheel aan voornoemde waarden.

#### Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

#### Subcategorie

Woonhuis(K)

#### Functie

Woonhuis

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument